

Ved spørgsmålet om tilladeligheden af forsøg på levende embryoer/fostre er der derimod tale om at *skabe* biologisk liv i forsøgsøjemed eller eventuelt anvende levende embryoer tilvejebragt på anden vis, f.eks. i form af et »biprodukt« ved en abort. Her er tale om et liv, som potentielt kan udvikle sig til et levedygtigt individ med livskvalitet.

Hjerne-/hjertedødssituationen adskiller sig derfor fra embryo-forsøgssituationen. Min pointe er blot den, at det formentlig er mere acceptabelt for mange at tilendebringe et »udbrændt« biologisk liv (hjertedødskriterium) end at skabe biologisk liv, som har et udviklingspotentiale i sig, for derefter at tilendebringe det i forskningsøjemed (embryo-forsøgssituationen). Jeg må med det samme tilføje, at jeg *ikke* anser sammenligningen med hjerne-/hjertedødsdebatten for et argument ved afgørelsen af, hvorvidt vi ønsker at anvende fostre i forskningen. Sammenligningen er gjort for at belyse nogle overvejende emotionelt betingede forskelle i befolkningens holdning.

Lad mig bringe endnu et moment ind i debatten, som ganske vist er af overvejende formel karakter, men som efter min bedste overbevisning ikke lader sig negligere i diskussionen: håndhævelsesproblemet.

Det kan være vanskeligt nok at håndhæve

et forbud mod at eksperimentere med køns-celler, men det er endnu vanskeligere at sikre en effektiv håndhævelse af (biologisk set) mere eller mindre arbitrære tidsgrænser, som ofte vil vise sig at indeholde et stort og, set ud fra forskerens synspunkt, forståeligt incitament til at blive overskredet. Jeg tror, at man er tvunget til at erkende, at såfremt man bevæger sig ud i at lovgive i tidsgrænser, da ligger feltet reelt åbent. Er det det, vi vil?

Udvalgets overvejelser er på mange måder kritisable. Betænkningen er præget af en ikke ringe naivitet, f.eks. i synet på oprettelse af registre over befolkningens arvemasse, som indebærer en for et demokratisk samfund alvorlig misbrugsmulighed – kan hensynet til forskningen berettigede noget sådant? Disse og andre temaer må hvile i denne sammenhæng.

Jeg er mig bevidst, at jeg har rejst flere spørgsmål, end jeg kan svare på, men jeg vil tillade mig at konkludere, at vi indtil videre må opretholde et absolut forbud mod forsøg på levende embryoer/fostre. Dette forbud finder jeg nødvendigt, fordi vi ikke har gennemtænkt konsekvenserne af at åbne feltet for forskning og muligvis industriel udnyttelse. Personligt er jeg nok ikke så chokeret over at tillade forsøg op til 14 dage, men jeg finder det ikke forsvarligt i den foreliggende situation.